

CYBER-X

DFØ/MPS,
Sikkerhetsfestivalen 27. august
André Årnes, Per Jakobsen

Per Jakobsen

DFØ #mps, Seniorrådgiver Cybersikkerhet

Per Jakobsen er tidligere IT-leder med bakgrunn innen informasjonssikkerhet og personvern. Han har tidligere hatt ulike lederstillinger i IT-bransjen innen infrastruktur, web hosting, IT drift og utvikling, men har nå rollen som seniorrådgiver på markedsplassen for skytjenester. Der fokuserer han spesielt på cybersikkerhet i skytjenester. Per bidro til anskaffelsen av en public cloud skytjeneste i Narvik kommune som første offentlige virksomhet i Norge. Dette resulterte i en prinsippavgjørelse hos Datatilsynet om lovlig bruk av skytjenester i offentlig sektor. Per har en sterk interesse for- og fokuserer på skykontrakter for verktøy og tjenester innen sikkerhet og personvern og hvordan disse kan bidra til bedre sikkerhet og personvern ved bruk i offentlig forvaltning.

André Årnes

Partner Cyber Security @ WLC og Professor II @ NTNU

André Årnes er medeier og partner i White Label Consultancy og Professor II ved NTNU. Han har tidligere hatt rollen som SVP og Group Chief Security Officer (CISO/CSO) i Telenor Group (2015 – 2022), som CIO i Telenor Global Shared Services og som spesialletterforsker innen Digital Forensics og datakriminalitet ved Kripos / Økokrim. André har en sterk faglig interesse for sikkerhet, med fokus på sikkerhetsledelse og digital etterforskning. Han har redigert to akademiske lærebøker innen faget. «Digital Forensics» (Wiley, 2018) og «Cyber Investigations» (Wiley, 2022). Han har siden 2022 bistått DFØ og Markedsplassen for Skytjenester som strategisk sikkerhetsrådgiver.

Markedsplassen for skytjenester skal bidra til styrking av sikkerhet i det offentlige Norge gjennom veiledning, digitale tjenester og skykontrakter.

Agenda

Markedsplassen for Skytjenester (MPS)

- Mandat
- Forretningsområder

CyberX – cybersikkerhet og personvern for offentlig sektor

- Utprøvningsprosjekter
- Portefølje
- Referansearkitektur

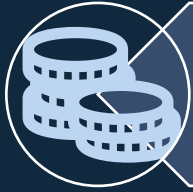
Lansering av ny avtale for Cyber Risk Score tjeneste

- Signering av ny avtale
- Bakgrunn
- Hvordan ta i bruk tjenesten?

Markedsplassen for Skytjenester (MPS)

Markedsplassen er opprettet på bakgrunn av Nasjonal strategi for bruk av skytjenester

Eies av Finansdepartementet. Styres av DFD

Tildelingsbrev fra Finansdepartementet

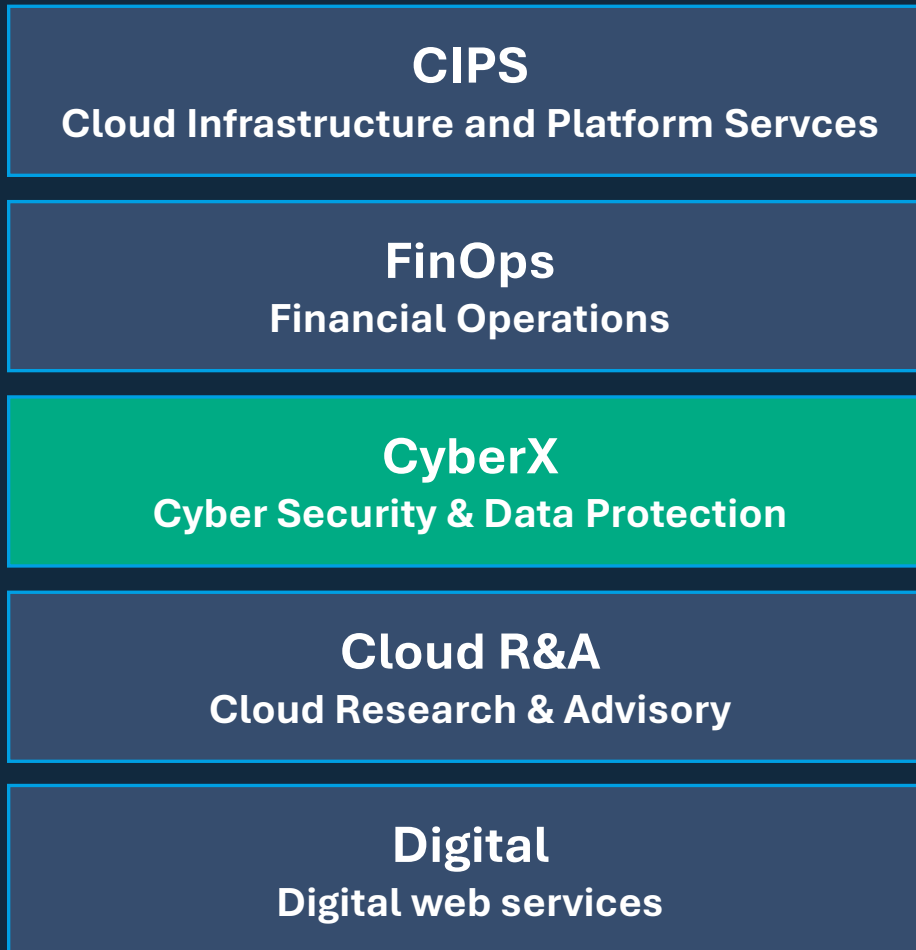
Veiledning, anskaffelse, informasjonssikkerhet og oversikt over markedet

Fullmakt til å inngå statlige fellesavtaler ved kgl. res. av 3. september 2021

#MPS | Forretningsområder

CyberX - Cybersikkerhet og personvern for offentlig sektor

Norsk offentlig sektor utsettes for et stadig mer utfordrende trusselbilde og det er behov for en strategisk og risikobasert satsning på cybersikkerhet basert på målbare fakta og informerte beslutninger

| Demokratiet er under press | Spionasje og cyberoperasjoner | Innsidere | Påvirkningsoperasjoner | Kritisk infrastruktur og verdier må sikres | Anskaffelser, oppkjøp og investeringer | Droner | Kunstig intelligens | Nye sårbarheter vokser frem | Sikkerheten i cyberdomenet må styrkes |

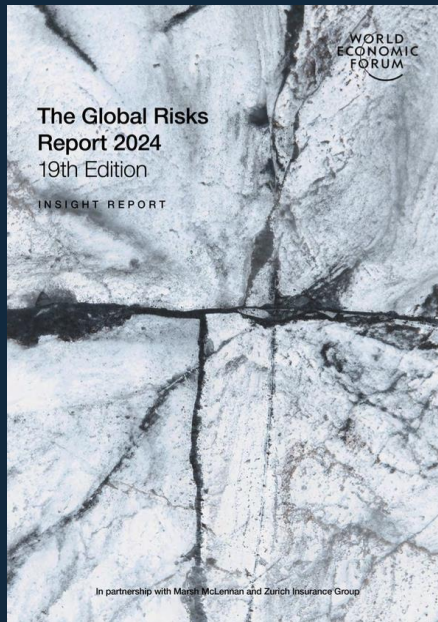
| Statlig etterretningsaktivitet | Russland, Kina, Iran og Nord-Korea | Norge er et mål | Kritisk infrastruktur og teknologi | Trusselen i cyberdomenet er dynamisk og i stadig utvikling | Offentlig forvaltning og politiske beslutningstakere er et mål | Digital industri | Verdikjedeangrep | Kunstig intelligens | Digital rekruttering av kilder |

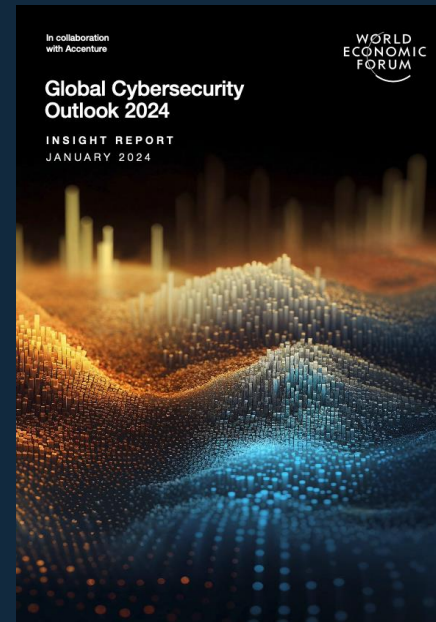
| Endrede sikkerhetspolitiske rammebetingelser | Etterretningstrusselen | Russland | Kina | Utsatte verdikjeder og infrastruktur | Kampen om kunnskap, eierskap og teknologi |

Det globale risikobildet samsvarer med det norske – myndigheter og virksomheter har manglende oversikt og er sårbare for cyberangrep, verdikjedeangrep og desinformasjon

| Misinformasjon og desinformasjon | Cyber insecurity | Uheldige konsekvenser av AI-teknologi | Behov for investering | cybersikkerhet | myndigheter, selskaper og militære |

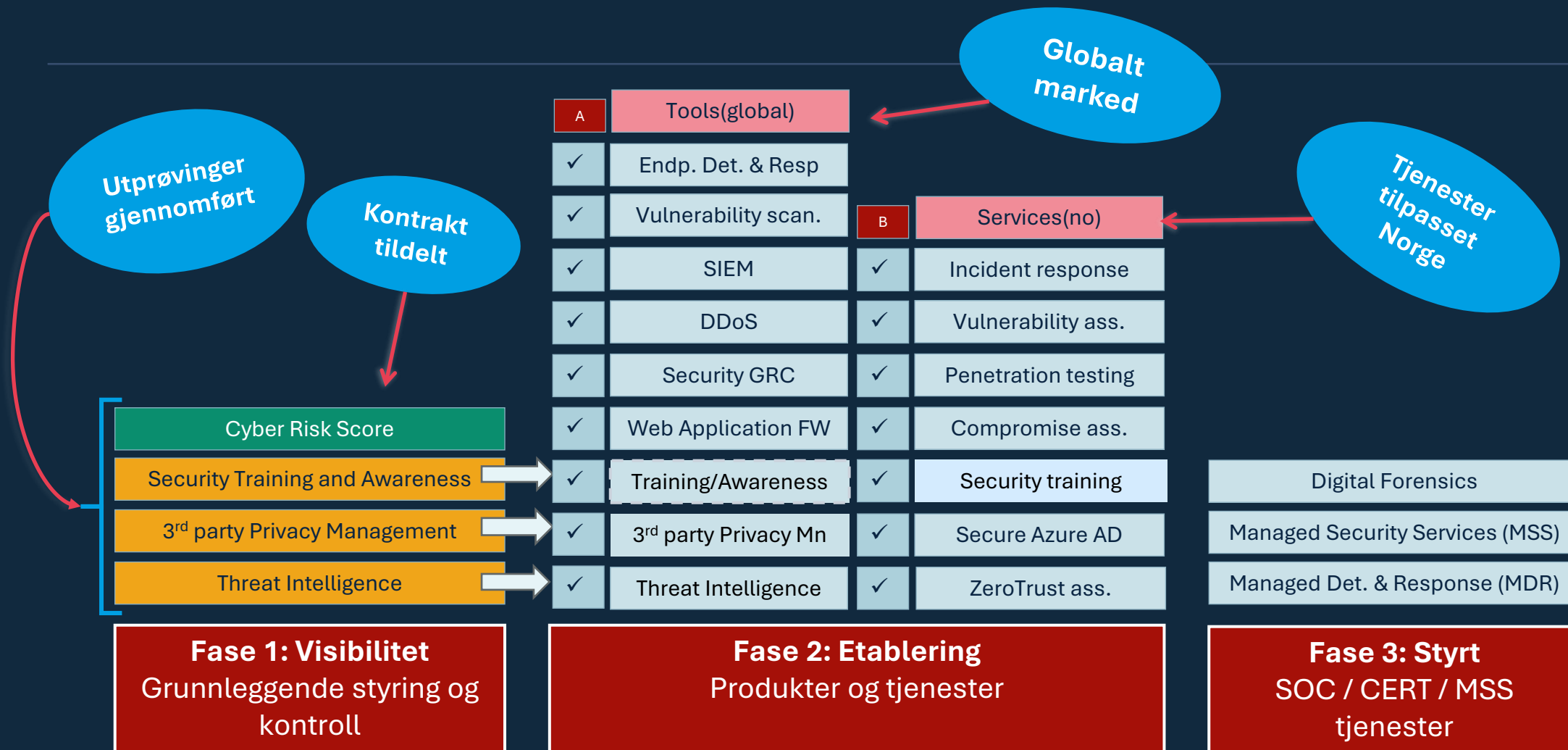
| Cyber inequality – økende forskjeller mellom organisasjoner | Cyber skill shortage – mangel på kompetanse og ressurser | Sårbare verdikjeder – 54% sier at de har mangelfull innsikt og forståelse |

| Verdikjedeangrep i programvare | Desinformasjonskompanjer | Digital overvåkning (personvern) | Menneskelige feil og legacy-systemer | cyber-fysiske systemer | Måltrettede angrep på smart-teknologi | Manglende oversikt over romfartsinfrastruktur | Avanserte hybride trusler | Kompetansermangel | ICT / skytjenester som single-point of failure | Skill shortage | Misbruk av AI |

#MPS | Portefølje av produkter og tjenester for offentlig sektor

#MPS | Utprøvinger med formål om å få bedre innsikt

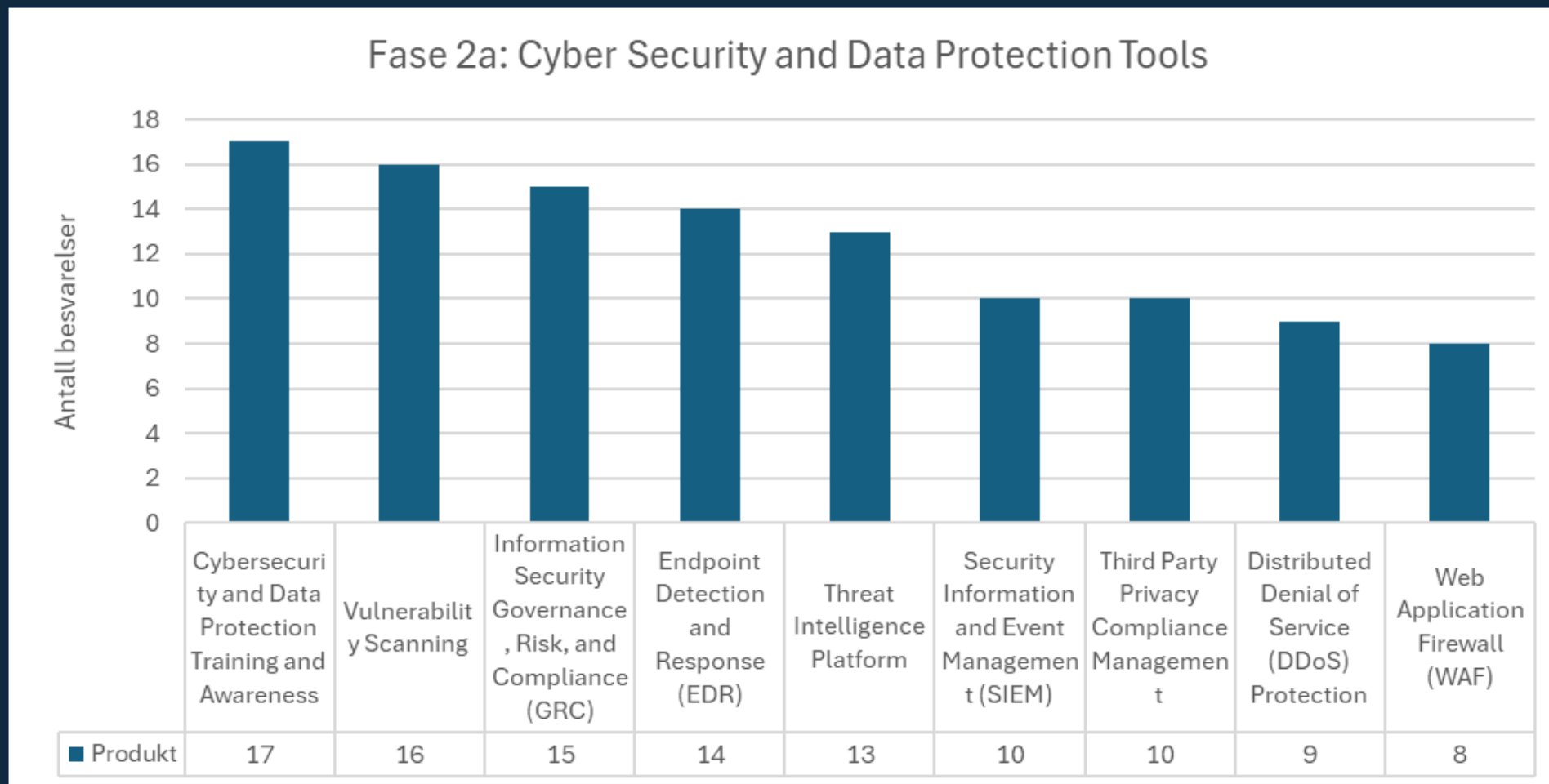
	Cyber Risk Score	Threat Intelligence	Privacy 3rd party	Awareness
				
Cyber Risk Score	Hvilken effekt kan bedre innsikt i egen sårbarhet på internett ha med hensyn på å treffe risikoreduserende tiltak?	Kan bedre kunnskap om trusselbildet bidra til raskere og mer målrettet problemløsning innen Cybersikkerhet	Kan bedre oversikt og innsikt i leverandørkjedenes personvern bidra til bedre og mindre ressurskrevende etterlevelse av GDPR for virksomhetene?	Kan bevisstgjøring med kurs innen cybersikkerhet bidra i virksomheten til å bygge kompetanse for en robust sikkerhetskultur?
Security Training and Awareness				
3 rd party Privacy Management				
Threat Intelligence				
Fase 1: Visibilitet Grunnleggende styring og kontroll				

#MPS | Markedsundersøkelse gjennomført sommeren 2024

A	Tools(global)
✓	Endp. Det. & Resp
✓	Vulnerability scan.
✓	SIEM
✓	DDoS
✓	Security GRC
✓	Web Application FW
✓	Training/Awareness
✓	3 rd party Privacy Mn
✓	Threat Intelligence

**Fase 2: Etablering
Produkter og
tjenester**

#MPS | Prinsipper for portefølje av produkter og tjenester for offentlig sektor

- ✓ Skybaserte. Produkter og tjenester skal være skybaserte og må støtte anvendelse av skytjenester, men også støtte hybrid og on-site infrastruktur.
- ✓ Automatisert. Produkter og tjenester skal tilrettelegge for en høy grad av automatisering.
- ✓ Nasjonal situasjonsforståelse. Produkter og tjenester bør tilrettelegge for aggregert informasjon for sentrale funksjoner (f.eks. NSM og CERTer).
- ✓ Flere leverandører. Målbildet er, hvor det er relevant, å etablere avtaler med flere leverandører innenfor kategoriene og dermed tilrettelegge for fleksibilitet med hensyn på ulike modenhetsnivå.
- ✓ Grunnleggende sikkerhetskrav. Alle produkter og tjenester skal oppfylle sikkerhetskrav basert på for eksempel ISO 27001, NIST CSF 2.0, NSM Grunnprinsipper 2.1, samt lovpålagte krav og andre relevante standarder.

#MPS | Referansearkitektur for sikkerhet i anskaffelser for skytjenester v0.9

Prinsipielle krav

Overordnede krav til kontraktmessige forhold

Basiskrav

Obligatoriske krav til cybersikkerhet

Tilleggskrav

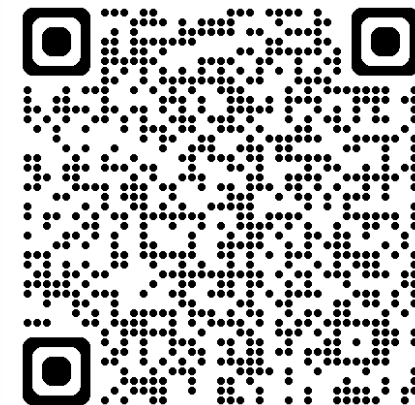
Leverandørens forslag til cybersikkerhetsarkitektur basert på kundens behov

 Direktoratet for forvaltning og økonomistyring

DFØ
Juni 2024

Marketplace for Cloud Services
Cloud Contract Reference architecture

Information Security and Data Protection Requirements for Cloud Contracts

Cyber Risk Score

Cyber Risk Score – avtalen signert onsdag 21. August 2024

- Cyber Risk Score tildelt KPMG/MasterCard med tjenesten RiskRecon
- Rammeavtale med formål å måle og styrke informasjonssikkerhet i offentlig sektor.
- Tjenesten tilrettelegger for:
 - Nasjonal situasjonsforståelse
 - Virksomhetsstyring
 - Operativ bruk
- Ambisjonen er at alle skal med!

NYHETER:

SIGNERTE: Hilde Singsaas, direktør i DFØ og Frank Horntvedt, som er partner Cyber og sikkerhet i KPMG, signerte den aller første avtalen på markedsplassen for skytjenester. (Foto: Anders Løvøy)

Første sky-avtale i massivt offentlig forenklingsprosjekt

KPMG vant den aller første rammeavtalen på markedsplassen som skal gjøre anskaffelser i skyen enklere for offentlige virksomheter.

[Anders Løvøy](#)

PUBLISERT Onsdag 21. august 2024 · 14:49 SIST OPPDATERT Torsdag 22. august 2024 · 09:47

Kilde: Computerworld, 21.08.2024

#MPS | Erfaring fra Ringerike kommune om utprøvingen av Cyber Risk Score

Voldsom interesse for nytt skyprogram: – Kjipt å være flagget rødt når naboen er grønn, mener IT-sjef

Markedsplassen for skytjenester (MPS) er i gang med å sjekke interessen for en ny skytjeneste som kartlegger cyberrisikofaktorer i offentlig og statlig sektor. Styreleder i offentlig sikkerhetsforening mener programmet er et «must».

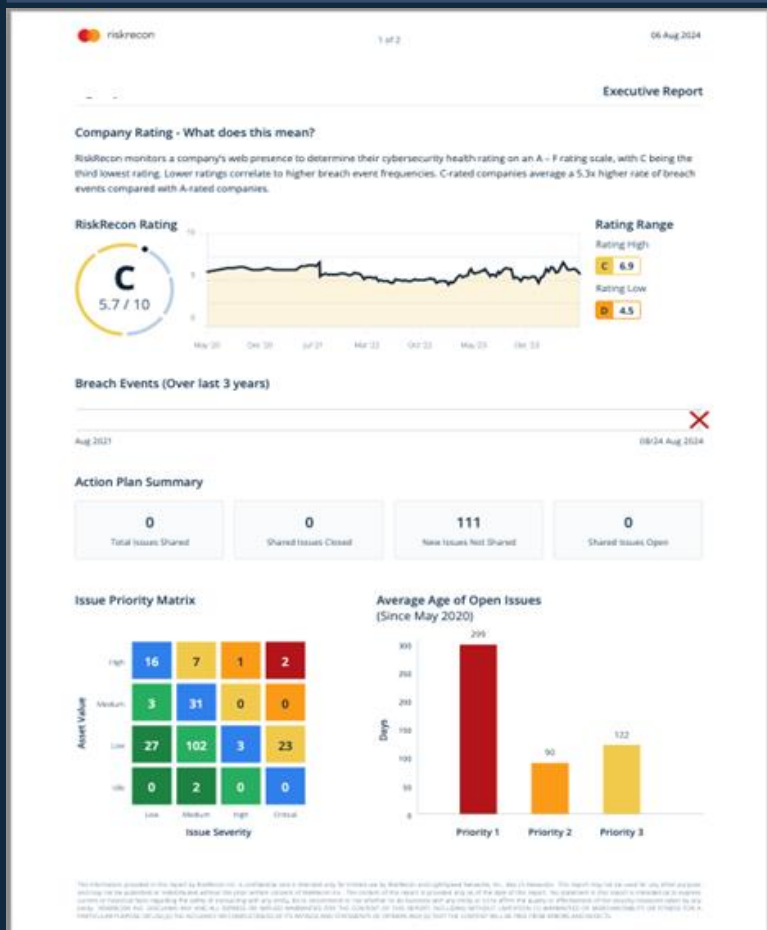

Torkjell Dahl er IT-sjef i Ringerike kommune. Her sammen med informasjonssikkerhetsansvarlig Axel Sjøberger. I tillegg til å være IT-sjef, er Dahl styreleder i sikkerhetsorganisasjonen KINS, som har over 300 kommuner, fylkeskommuner og interkommunale selskaper som medlemmer. Foto: Espen Ødegård, Ringerikes Blad

Cyber Risk Score gir en helhetlig vurdering av sikkerhetsnivået sett fra internett og hjelper virksomheten med å prioritere tiltak for å beskytte seg mot potensielle trusler.

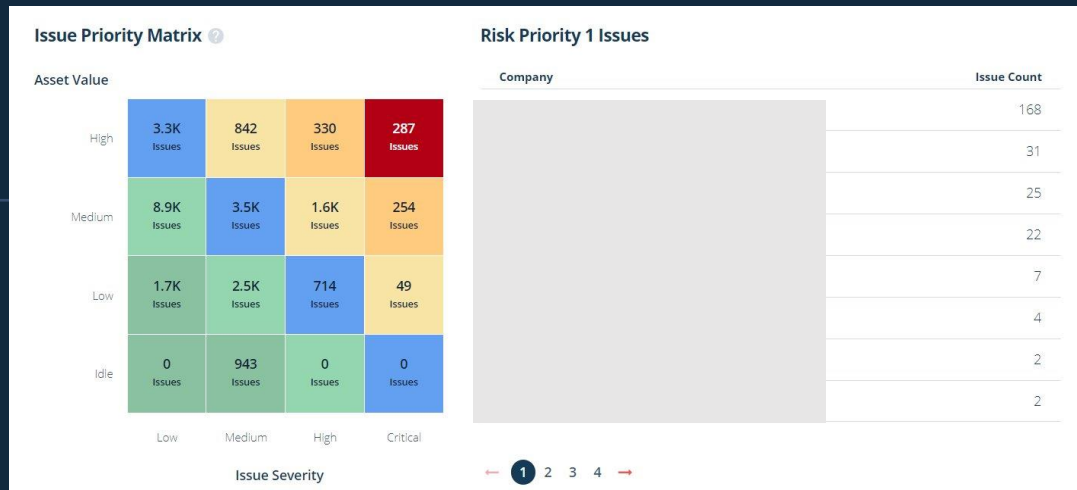

Hva gjør tjenesten for virksomhetene

- Kartlegger virksomhetens systemer, risiko og sårbarhet på Internett
- Beregner en risikoscore som kan følges opp over tid og sammenlignes med andre
- Verktøy for oppfølging av identifiserte risiko og sårbarheter
- Funksjonalitet for dashboards, varsling og rapporter for virksomhetsledelse og operativt bruk hos IT og sikkerhet
- Oppfølging av leverandører og tredjeparter med tilsvarende funksjonalitet som virksomheten selv
- Merk at verktøyet krever en systematisk tilnærming, og det er bare et av flere verktøy i verktøykassa!

Oversikt over statlige virksomheter

Oversikt over kommuner og fylkeskommuner

Security Domain Ratings

Categorized

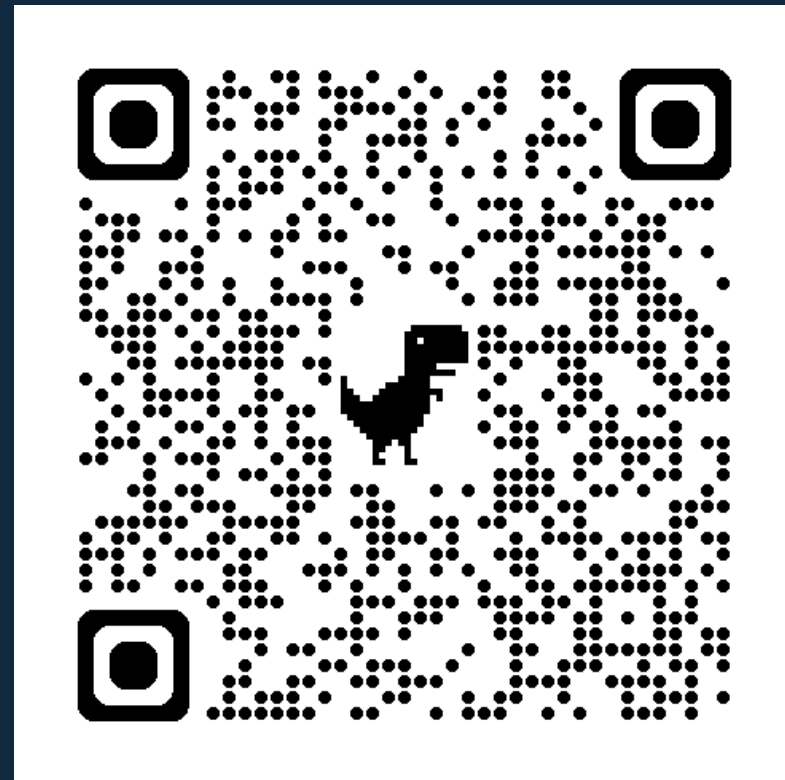

Hvordan ta i bruk Cyber Risk Score?

Nærmere informasjon om avtalen:

**Cyber Risk Score -
Informasjon om avtalen**

Alle statlige virksomheter som er omfattet av DFØs fullmakt kan gjøre avrop.

Takk for oss :)

Følg oss på markedsplassens
skyforum, **18.09.2024**

[Markedsplassen.anskaffelser.no](https://markedsplassen.anskaffelser.no)

Skyforum

MPS inviterer til Skyforum - Informasjonsmøter for offentlig sektor, leverandører og andre interesserte.

Neste møte: 18.09.2024, klokka: 13:00 - 15:00

Meld deg på

*Påmeldingsknapp blir
aktivert i forkant av hvert
enkelt Skyforum

Skytjenester blir stadig mer aktuelt i dagens samfunn, og mulighetene i skyen strekker seg mot uendelig. Mer og mer informasjon blir lagret i skyen, og med en prismodell med stort sett variable kostnader øker risiko parallelt med bruk. Markedsplassen for skytjenester jobber med å gjøre opplevelsen med bruk av skytjenester brukervennlig og bærekraftig, slik at offentlig sektor trygt og enkelt skal kunne utnytte mulighetene innen sky og få mest mulig ut av pengene.

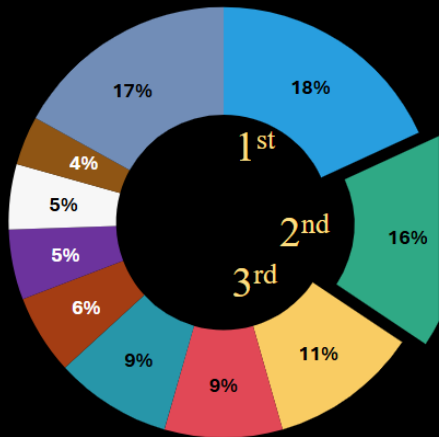
Vedlegg

Informasjon om Cyber Risk Score – RiskRecon

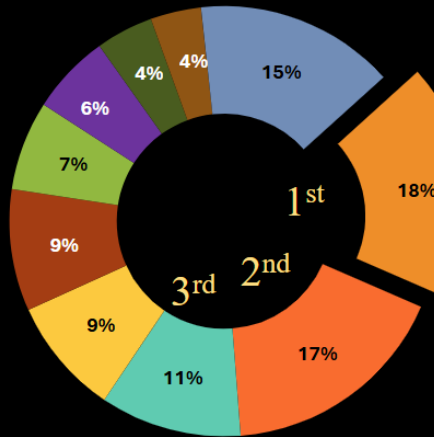
Public industry is the most targeted industry in Norway, while ranking second in Europe

Events per Industry

Europe

Norway

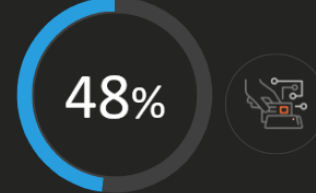
*Industries below 4% grouped under «Other» category

- Communication, Energy, Retail, Entertainment, Hospitality, Pharmaceuticals

Source: Mastercard Cyber Insights Data. Based on data for the period Jan 2024 – Aug 2024

Most popular Assets, Actors and Methods for Public Industry

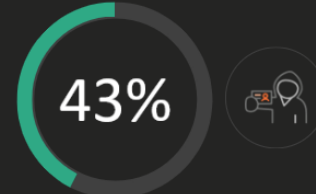
Assets

of events targeting **Physical Assets** and **Business Systems**

European average: 36%

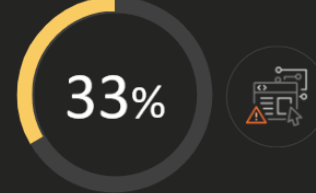
Actors

of events were attributed to **Cyber Terrorist** and **Black Hat**

European average: 26%

Methods

of attacks were performed through **Malware** and **Email Phishing**

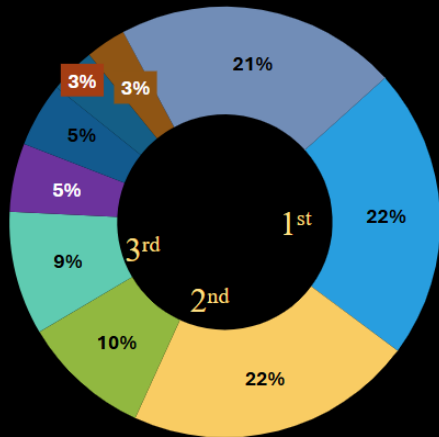
European average: 32%

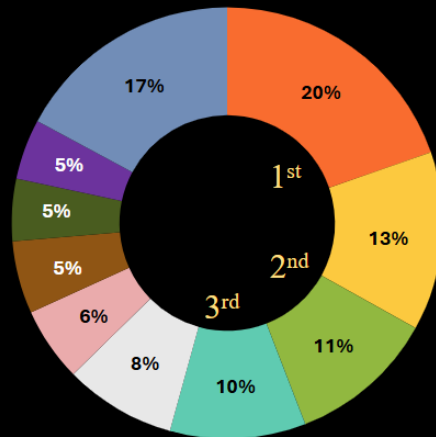
While there is no change in the ranking of the top **three** attacks, **web application** attacks are more prevalent in Norway than in Europe

Attack Methods – All Industries

Europe

Norway

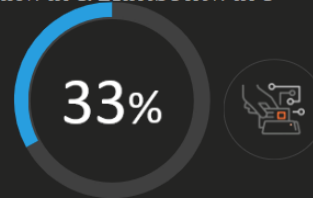
- Malware
- Email Phishing
- Command & Control
- Mobile Device Attack
- Ransomware
- Denial of Service
- Supply Chain Attack
- Other
- Reconnaissance
- Pretexting
- Web Application Attack

* «Other» category contains;
 - Credential Access, Network Attack, Physical Attack, Persistence, Privilege Escalation, Injection, Adversary in the Middle, Legitimate Tool

Source: Mastercard Cyber Insights Data. Based on data for the period Jan 2024 – Aug 2024

Most common Tactics, Techniques, and Procedures

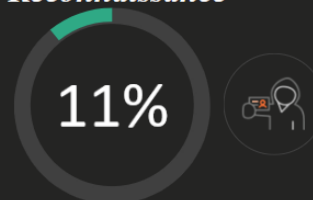
Malware/Ransomware

of events mostly targeting **Government Agencies, Software, and Construction and Engineering**

European average: 44%

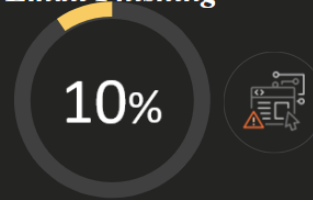
Reconnaissance

of events mostly targeting **Professional Services, Software, and Advertising**

European average: 10%

Email Phishing

of events mostly targeting **Government Agencies, Software, and Construction and Engineering**

European average: 9%

Monitor the security performance of the IT assets in your organization

Better Manage Your IT and Security Profile

- RiskRecon provides continuous IT profiling and security analytics, offering detailed visibility into your Internet-connected systems, including their configurations and compliance with security requirements, and enabling teams to identify issues, prioritize responses, and act efficiently.

Discover and Monitor Your Internet Assets

- RiskRecon offers comprehensive, continuously updated visibility into all Internet-connected assets, helping IT and security teams discover and protect shadow and forgotten IT assets, both on their network and in the cloud, using advanced Internet asset hunting analytics.

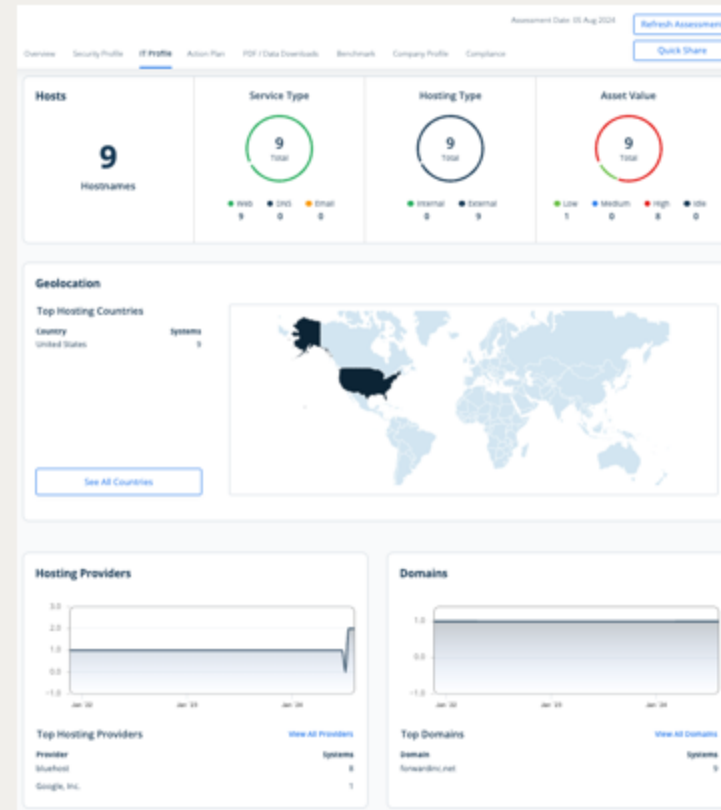
Know the Risk Profile of Your Internet Assets

- RiskRecon provides continuous insight into the risk profile of each Internet asset, helping risk analysts and security teams identify where sensitive data and functionalities are exposed, prioritize risk management efforts, and comply with regulations like GDPR and CCPA.

Did you know?

Companies with good cybersecurity hygiene have **35X** lower frequency of destructive ransomware events.

©2024 Microsoft. Proprietary and Confidential

Easily understand the security posture of your internal IT systems

RiskRecon dashboards provides enhanced insights into the risk within a company's portfolio with active information widgets that facilitate viewing additional details and systems linked to their security profile. The dashboard can be custom-tuned to match the needs of a client and is filterable based on the needs of an organization.

Features of the RiskRecon dashboard:

- **Real-Time Monitoring**
 - Continuous surveillance of security incidents and vulnerabilities.
- **Customizable Views**
 - Tailored dashboards for different roles and teams.
- **Comprehensive Data Integration**
 - Aggregates data from multiple sources for a unified view.
- **Visual Analytics**
 - Intuitive charts, graphs, and heatmaps for easy data interpretation.
- **Automated Alerts & Notifications**
 - Immediate alerts for critical issues and anomalies.

Did you know?

Companies with cyber risk rating of 'F' are **4x** more likely to experience a data loss event according to RiskRecon analysis.

©2024 Mastercard. Proprietary and Confidential

Key Insights for Leadership Teams with RiskRecon Executive Reports

Benefits of RiskRecon Executive Reports

Comprehensive Overviews

- Provides a clear, high-level summary of the organization's cybersecurity posture.
- Highlights critical security risks and areas of concern.

Informed Risk Decisions

- Empowers leadership with data-driven insights to make informed security investments.
- Facilitates alignment on risk tolerance and cybersecurity goals.

Enhanced Visibility

- Offers an aggregated view of cybersecurity performance across all business units.
- Allows tracking of progress and effectiveness of security initiatives.

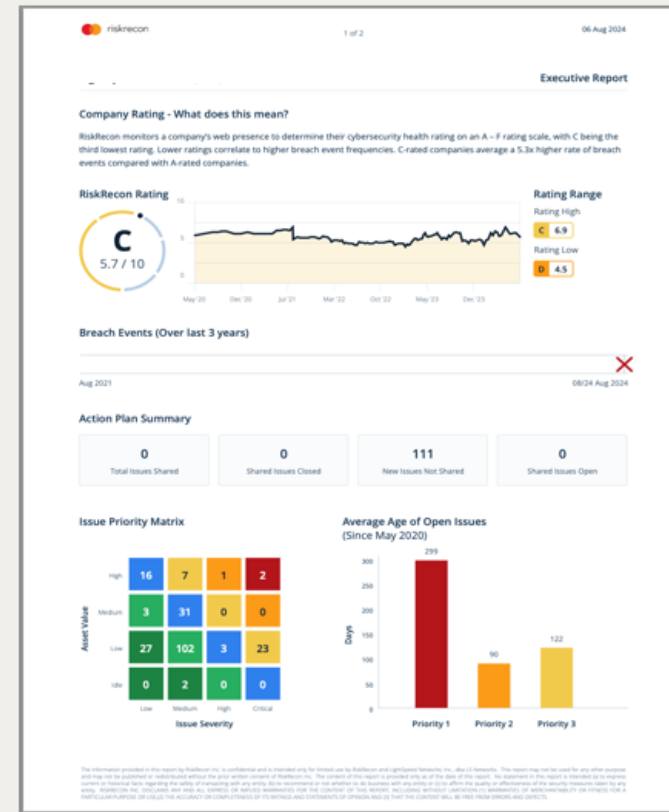
Strategic Planning

- Assists in resource allocation and strategic planning for cybersecurity improvements.
- Helps in aligning cybersecurity efforts with overall business objectives.

Did you know?

Cyberattacks targeting vulnerabilities have increased **180%** YoY.

© 2024 Mastercard. Proprietary and Confidential

Optimize Your IT Resources and Take Strategic Action

Deep Asset Discovery

- Our asset discovery process integrates analyst-assisted machine learning models tailored for each monitored company, ensuring accurate attribution of company assets amid evolving shifts over time.

Automated Risk Prioritization

- RiskRecon automatically prioritizes every finding based on issue severity and asset value. The value at risk for each system is determined by discovering:
 - Authentication
 - transaction capabilities
 - data types collected, such as:
 - email addresses
 - credit card numbers
 - names

Did you know?

418 connected devices in 2023 with an **18%** higher growth rate than 2022.

ASSET VALUE

HIGH PRIORITY

HIGH
Systems that collect sensitive data

MEDIUM
Brochure sites that are network neighbors to high-value systems

LOW
Brochure sites that are not neighbors to any sensitive system

IDLE
Parked domains and domain parking websites

65 Issues	41 Issues	6 Issues	38 Issues
21 Issues	16 Issues	33 Issues	4 Issues
40 Issues	52 Issues	5 Issues	0 Issues
0 Issues	192 Issues	0 Issues	0 Issues
LOW	MEDIUM	HIGH	CRITICAL

LOW PRIORITY

ISSUE SEVERITY

Issue severity is based on CVSS rating where applicable

riskrecon

Keep your organization secure with detailed, customizable action plans

Automated, Custom Action Plans

- Automatically create action plans tuned to your risk priorities. Our assessments have a share-ready action plan containing only the issues that violate your risk policy.

Collaboration and Data Sharing

- Customized viewing and reports that includes findings, evidence, recommendations for solving the issues - built according to client's risk policies with no time limit or added costs.

Leverage the Power of Machine Learning

- RiskRecon's machine learning technology identifies issues within a vendors' ecosystem and builds its reports based on issue severity and the sensitivity in which the systems exist.

Third-party Risk Remediation

- RiskRecon's actions plans can be shared with vendors who have access to critical company data; to help ensure the security of your business is not impacted by a third-party.

Did you know?

The average cost of a third-party data breach is **€1.3M**.

©2024 Mastercard. Proprietary and Confidential